

ΔΗΜΟΦΟΣΝ

ΕΤΟΣ 23ο | ΤΕΥΧΟΣ 102 | ΙΟΥΛΙΟΣ-ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ-ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2022

«Δε δέχω τον κισσού το πιάνο φήμωμα
σε ζένα αναστυγάματα δεμένο.
Αյ είμαι ένα καζάμι, ένα χαμόδεντρο,
μα όσο ανεβαίνω, μόνος ν' ανεβαίνω.

Δε δέχω τον γναγού το λαμποφέγγιομα,
που δείχνεται άστρο με τον ήλιον τη χάρι.
Θέξω να δίνω φως από τη φλόγα μου,
κι αյ είμαι ένα ταπεινό λυκνάρι».

- Γεώργιος Δροσίνης -

ΤΗΣ ΕΚΔΟΣΗΣ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ

Σύλλογος Ποιοτικής & Πολιτιστικής
Αναβάθμισης Δυτικής Αττικής
“Ο ΔΗΜΟΦΩΝ”

ΕΚΔΟΤΗΣ

Δημητρούλης Παναγιώτης

ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΜΕΛΩΝ/ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ
Κοροπούλης Βασίλης
Κοροβέση Ελένη
Παπαϊωάννου Παναγιώτης

ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑΣ
Λαϊνάς Παναγιώτης -
Μποχάρτζας Γεώργιος

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ
Πέππα Κωνσταντίνα

ΠΡΟΕΚΤΥΠΩΣΗ - ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ
Μήτσιου-Τσιάμη Κατερίνα
Πτυχ. Τεχνολόγος Γραφικών Τεχνών

Ταχυδρομική Διεύθυνση
28ης Οκτωβρίου 3, 196 00
Μάνδρα Αττικής
Τηλ.: 6977.781.753
www.dimofon.gr
e-mail: info@dimofon.gr

Ο “ΔΗΜΟΦΩΝ” ανταλάσσεται με
όλα τα έντυπα πολιτιστικού περιεχομένου.

Τα επώνυμα άρθρα εκφράζουν τις απόψεις εκείνων
που τα υπογράφουν.
Επιτρέπεται η τημηματική ή ολική αναδημοσίευση
άρθρων, υπό την προϋπόθεση ότι θα αναγράφεται η
πηγή τους.
Η ύλη για το τεύχος “έκλεισε” στις 8/10/2022.

ΕΤΟΣ 23Ο
ΤΕΥΧΟΣ 102

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ
ΙΟΥΛΙΟΣ-ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2022

“Κάθε προορισμός και ένας στόχος!”

K

άθε μέρα και μια νέα αρχή, κάθε λεπτό και ένα νέο ξεκίνημα, ένας νέος στόχος, μια νέα αρχή! Έχετε αναρωτηθεί ποτέ γιατί είναι σημαντικό να βάζει ο άνθρωπος στόχους; Την απάντηση αυτή δεν θα την βρείτε εδώ.. αλλά μέσα σας!

Οι στόχοι αυτοί δεν χρειάζεται απαραίτητα να είναι δραστηριότητες, μπορεί να είναι εσωτερικές αλλαγές που ίσως μας οδηγήσουν σε νέες εμπειρίες ή σε μια καλύτερη ζωή. Βέβαια το να αλλάξει κανείς την στάση του προς τη ζωή θέλει **Θέληση & πάθος**.

Πάρε τις αποφάσεις σου και βάλε τα δυνατά σου για να τις πραγματοποιήσεις και να γίνεις καλύτερος άνθρωπος!

Τί θα μπορούσες να υιοθετήσεις; Ποιοί είναι άραγε οι νέοι στόχοι;

Πρόσεκε περισσότερο τη διατροφή σου. Σίγουρα δεν λέμε να κάνεις εξαντλητικές δίαιτες.. αλλά τονίζουμε πως θα ήταν καλό **να προσέχεις τα γεύματα που κάνεις, να είναι όσο πιο υγιεινά, μπορείς!** Όρα να αναζητήσεις την δικιά σου υγιεινή διατροφή. Την διατροφή εκείνη που σε κάνει να τιώθεις όμορφα μέσα σου και υγιής.

Όρα να κοινωνικοποιηθείς! Όρα για νέους φίλους! Θα σκέφτεσαι τώρα, ότι «Μα καλά πόσο εύκολο το παρουσιάζουν;»... Τσως είναι ένας από τους δυσκολότερους στόχους, το να κάνουμε νέους φίλους όσο μεγαλώνουμε, αλλά υπάρχουν αρκετοί τρόποι, που δεν έχεις σκεφτεί. Μπορείς να γίνεις θελοντής, γράψου σε κάποια οργάνωση, ξεκίνα να παρακολουθείς κάποιο καλλιτεχνικό εργαστήρι ή ξεκίνα κάποιο άθλημα.

Όρα για ταξίδι! Μάζεψε χρήματα με στόχο να πας σε κάποιο μέρος που θα ήθελες σε όλη σου την ζωή να πας! Θα σκεφτείς τώρα.. «Μα καλά θα με σικολουθήσουν στο ταξίδι των ονείρων μου;» Μπορεί και «ΝΑΙ» ... Μπορεί και «ΟΧΙ». Όμως, μην κολλήσεις σε αυτό! Έχεις έναν καλό φίλο, τον **εαυτό σου!** Αγάπησε τον! Φρόντισέ τον και στήριξε τον! **ΜΗΝ ΤΟΝ ΞΕΧΝΑΣ!**

Μάθε να αντιμετωπίζεις το άγχος σου. Το άγχος πολλές φορές περνάει απαρατήρητο! Ή και όχι!

Ήρθε η στιγμή να θέσεις τον στόχο της **ευτυχίας**. Μνη περιμένεις κάποια μέρα να γίνεις ευτυχισμένος/η. Επικεντρώσου στο να είσαι ευτυχισμένος/η τώρα και να απολαμβάνεις τη στιγμή.

Σίγουρα οι στόχοι σε αυτή την ζωή είναι αμέτρητοι! Ας κρατήσουμε στο μυαλό μας και στην ψυχή μας , πως οι στόχοι θέλουν ένα βήμα την φορά! Αυτό το βήμα στο τέλος θα γίνει ένας ωραίος, γαλάνιος προορισμός!

Βασιλική-Ανθή Κουδουμά
Εκπαιδευτικός πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης

Τα τρία Χ των συλλεκτών: Χρήμα - Χώρος - Χρόνος

Aυτά που χρειάζεται κάθε συλλέκτης [για τον "απλό" λόγο ότι αυτά χρειαζόμαστε όλοι μας ως άνθρωποι...] είναι τα τρία Χ: Χρήμα - Χώρο - Χρόνο... Χρήμα για να πλουτίζουμε τη συλλογή μας, χώρο για να αποθηκεύουμε όλο και περισσότερα αποκτήματα και χρόνο για να ψάχνουμε καινούργια ή/και να ασχολούμαστε με τα υπάρχοντα παλιά, να τα τακτοποιούμε - ταξινομούμε και να τα μελετάμε...

Παρ' όλ' αυτά μπορούμε να δούμε τα πράγματα και διαφορετικά, δηλαδή μπορούμε "να βάλουμε Χ" και στα τρία αυτά "Χ"!...

Χρήμα

Χρήμα, λοιπόν. Χρήμα είχαν όλοι οι γνωστοί - καταξιωμένοι συλλέκτες και το "έσπρωδαν" για ν' αποκτήσουν τις συλλογές τους, για τις οποίες έγιναν γνωστοί. "Δει δην χρημάτων και άνευ τουτων... ουδέν". Είναι πράγματα [μόνον] έτσι; Τιμώ, φυσικά, όλους αυτούς τους συλλέκτες που αναλώνουν μεγάλο μέρος της περιουσίας τους για να δημιουργήσουν συλλογές που συχνά εξελίσσονται σε μουσεία, για το κοινό καλό. Κλασική - "αρχετυπική" μορφή για μας τους Έλληνες, ο Αντώνιος Μπενάκης. Που ασφαλώς δεν είναι ο μόνος. Θα ανέφερα ακόμη, μεταξύ πολλών άλλων, την Ελένη (Λένα) Κωνσταντινίδη - Σταθάτου [την μεγαλύτερη συλλέκτρια της χώρας], τον Αλέξανδρο Σούτζο [που η συλλογή του εξελίχθηκε σε Εθνική Πινακοθήκη], τον Μάρο Χαριτάτο [που δημιούργησε το ΕΛΙΑ], το ζεύγος Κανελλοπούλου [που δημιούργησε το ομώνυμο μουσείο στην Πλάκα] κ.λπ. κ.λπ.. Άλλα θα μπορούσα να αναφερθώ και σε ένα σωρό άλλους, μικρότερους βεληνεκούς συλλέκτες, στην Αθήνα και στην επαρχία [Κάποια στιγμή πρέπει να ασχοληθούμε με την καταγραφή όλων αυτών, των συλλογών τους και των βιβλίων τους!]

Οφείλω, όμως, να αποδώσω τιμή και σε όλους τους συλλέκτες που αποδεικνύουν καθημερινά ότι συχνά "δεν θέλει χρήμα, [αλλά] θέλει [και] τρόπο": Αυτούς που "μέσα στην άγρια νύχτα" περιφέρονται στα παζάρια και στα "παλιατζίδικα" [συνειδητά δεν γράφω "αντικερί"] και αναζητούν και προσπαθούν να σώσουν από την φθορά του χρόνου ή/και της κωματερής κάθε είδους έγγραφα και έντυπα και αντικείμενα. Αυτοί οι "θεοί των μικρών πραγμάτων" έχουν ωφελήσει τα μέγιστα των συλλεκτισμών. Και οφείλουμε να αναδεικνύουμε το έργο που διαχρονικά έχουν επιτελέσει.

Νοιώθω, λοιπόν, την ανάγκη να το κάνω, για όλους αυτούς τους "ανώνυμους" συλλέκτες [της αγνώστω συλλέκτη, λοιπόν!...], ίσως γιατί κατατάσσω και τον εαυτό μου σε αυτούς. Καθώς δεν διαθέτω αρκετά χρήματα για να μπορώ να "εξασκώ" και να "ταΐζω" το συλλεκτικό πάθος μου σε καταξιωμένες δημοπρασίες ή ακριβά παλαιοπωλεία, "αντικερί" και "γκαλερί", ασκώ το "χόμπι" μου στα γήπεδα που μου επιτρέπουν οι συνθήκες: στα παζάρια και, λιγότερο, στο Μοναστράκι [που δεν είναι δα και τόσο "φθηνό" όπως κάποιοι πιστεύουν - κάθε άλλο, θα έλεγα!...]. Καλώς ή κακώς [και, πάντως, όχι πάντοτε "καλώς"] τα ακριβά ή καταξιωμένα ή αναγνωρίσιμα πράγματα βρίσκουν εύκολα τη θέση τους είτε σε εξειδικευμένα καταστήματα ακριβών συνήθως περιοχών είτε σε μεγάλες συλλογές πλουσίων συλλεκτών. Οι οποίοι, όμως, σπάνια έχουν το χρόνο ή την διάθεση να περιπλανηθούν, συχνά "από τα άγρια καράματα" στα παζάρια "υποβαθμισμένων" περιοχών και να συνδιαλλαγούν με "πωχοπρόδρομους" και "ρακοσυλλέκτες", αναζητώντας εκεί, μέσα σε κιλιάδες άχροντα σκουπίδια, κάποιους "πολύτιμους μαργαρίτες" που αναρρωτιέσαι [και πάντως φαντάζεσαι...] πώς έφθασαν εκεί.

Ποια είναι ο μεγαλύτερος χαρά των συλλεκτών αυτού του επιπέδου; Μέσα σε ένα σωρό βιβλία "της σειράς" [ή: "του σωρού"], να ανακαλύψουμε ένα παλιό και σπάνιο βιβλίο, που είναι φανερό ότι ο [τωρινός - προσωρινός] ιδιοκτήτης του δεν μπορεί να διακρίνει την αξία του και, συνεπώς, πολύ εύκολα θα κατέληγε σε μια αυτοσχέδια σόμπα για να ζεσταθεί τα κρύα κειμωνιάτικα πρωινά, ενώ προσπαθεί να πουλήσει την υπόλοιπη πραμάτεια του... Θυμάμαι δεκάδες φορές που βρήκα και αγόρασα με έναν μόνο ευρώ βιβλία για τα οποία σε μια εξειδικευμένη δημοπρασία κάποιος θα μπορούσε να δώσει δεκάδες, αν όχι και εκατοντάδες ευρώ. Δεν είναι σκήμα λόγου και εντυπωσιασμού: Σας διαβεβαιώ πως έχω βρει και αγόρασει, έτσι, σπάνιες εκδόσεις όχι μόνο

των Αθηνών, αλλά και της Κωνσταντινούπολης, της Μόσχας κ.λπ.

Χώρος

Κι έρχομαι στο δεύτερο "Χ", αυτό του χώρου: Σαφώς το πρόβλημα και εδώ είναι μεγάλο. Και εκ των πραγμάτων καθορίζει τόσο το είδος και το αντικείμενο / περιεχόμενο της συλλογής, όσο και την προσβασιμότητα στα αντικείμενά της. Γίνεται εύκολα αντιληπτό, για παράδειγμα, ότι για να αρχίσει κάποιος μια συλλογή παλιών αυτοκινήτων [που θα μπορούσε να αγοράσει και με λίγα χρήματα], αυτονότο είναι πως χρειάζεται χώρο για να τα φυλάξει: Εστιώ ένα οικόπεδο ή ένα χωράφι.

Γράφοντας από προσωπική εμπειρία, μπορώ να σας διαβεβαιώσω ότι, ακριβώς λόγω έλλειψης χώρου, έχω κρατηθεί μακριά τόσο από κάποια είδη συλλογών, όσο και από αντικείμενα που ενώ είναι "συμβατά" με τις συλλογές μου, δεν θα είχα πού να τα αποθηκεύσω. [Ακόμα θυμάμαι και "θρονώ" για μια σκεδόν πλήρη σειρά του εμβληματικού περιοδικού "Life" που είχε προτείνει να μου δώσει ένας φίλος παλαιοϊβλιοπώλης...]

Ο συλλέκτης, λοιπόν, εκ των πραγμάτων αναγκάζεται να "απλώσει τα πόδια του" ανάλογα με τον χώρο που έχει διαθέσιμο. Συχνά με υποχωρήσεις: Για παράδειγμα, στο να μην μπορεί να έχει εύκολη πρόσβαση στα αντικείμενα της συλλογής του. Μια συλλογή πετρωμάτων, για παράδειγμα, που δεν βρίσκεται σε προθήκες αλλά μέσα σε κουτιά, ασφαλώς δεν είναι να καλύτερη, αλλά είναι "μια κάποια λύση".... [Ακόμα και σε κουτιά κάτω από το κρεβάτι του, όπως η συλλογή κάποιου παλιού φίλου. Ή σε χαρτόκουτα σε αποθήκη τρίτου προσώπου, όπως μια άλλη περίπτωση που γνωρίζω...]

Βεβαίως, σε τέτοιες περιπτώσεις έλλειψης χώρου, η ανάγκη για έκθεση των αντικειμένου μπορεί να καλυφθεί, εν μέρει, με άλλους τρόπους, όπως για παράδειγμα με την φωτογράφηση του αντικειμένου και με ανάρτηση της φωτογραφίας στο διαδίκτυο.

Χρόνος

Τιως το μεγαλύτερο πρόβλημα, τελικά, να είναι αυτό της έλλειψης χρόνου. Διότι ναι μεν ισχύει κατά βάση πως "πάντα βρίσκεις χρόνο ν' αφιερώσεις σε κάτι που σου αρέσει και αγαπάς", όμως... τελικά πάντα χρειάζεσαι περισσότερο χρόνο [Κάποια στιγμή πρέπει να ασχοληθούμε, όλοι μας, και να αφιερώσουμε χρόνο για να στοχαστούμε πάνω στον... θεό Χρόνο / Κρόνο, που "τρώει τα παιδιά του" και τι σημαίνει ο μύθος αυτός!]

Γνωρίζω ότι υπάρχουν, βεβαίως, άνθρωποι που εξαντλούν το συλλεκτικό πάθος τους με μόνη την απόκτηση ενός αντικειμένου που τους ενδιαφέρει. Οι περισσότεροι, όμως, προφανώς θέλουν να του αφιερώσουν όχι μόνο χώρο [για την προβολή του], αλλά και χρόνο. Και δη ποικιλοτρόπως: Χρόνο για την τυχόν απαραίτητη επισκευή της συλλογής, χρόνο για την μελέτη του, χρόνο για έρευνα σκετική με το αντικείμενο, χρόνο για το συσκευισμό του με άλλα, χρόνο για να γράψουν ένα κείμενο πάνω σε αυτό ή με αφορμή αυτό κ.λπ.

"Δει δην χρόνου", λοιπόν!...

Στέφανος Λουμάκης

Οι «άγιοι» της διπλανής πόρτας

Του αρχιμ. Ιακώβου Κανάκη

Eχουμε στο αγιολόγιο της Πίστης μας πολλούς ανθρώπους που έγιναν άγιοι από διαφορετικές χώρες, διαφορετικά έθνη, με διαφορετικά ήθη και έθιμα, άνδρες και γυναίκες, νέοι και μεγαλύτεροι, παιδιά και γέροντες, πλούσιοι και φτωχοί. Είναι αυτοί που στην ζωή τους, ενώ πέρασαν πολλά, δεν έκασαν την πίστη τους, αντίθετα έμειναν εδραίοι, όρθιοι, ακριβώς επειδή στον αγώνα τους εμπιστεύθηκαν τον Θεό. Είναι μεγαλομάρτυρες, εθνομάρτυρες, ιερομάρτυρες, νεομάρτυρες, όσοι και άλλοι. Πολλοί από αυτούς έζησαν σε μοναστήρια, άλλοι σε τόπους ερημικούς και άλλοι μέσα στον κόσμο.

Σε αυτούς τους τελευταίους θέλω να σταθώ. Είναι άνθρωποι που μένουν δίπλα μας, «της διπλανής πόρτας» όπως τους καρακτηρίζουμε. Είναι άνθρωποι που δίνουν τον δικό του προσωπικό αγώνα. Που, ή εξαιτίας μιας ασθένειας, ή ενός πένθους, ή κάποιας άλλης αιτίας κλείστηκαν στον εαυτό τους και παλεύουν σαν να μην υπάρχει κανένες άνθρωπος γι' αυτούς. Όλα τα βλέπουν μαύρα και ελπίδα δεν φαίνεται πουθενά. Είναι άνθρωποι που τους σκέπασε το σκοτάδι και το φως δεν υπάρχει για αυτούς. Το συναίσθημά τους, οι σκέψεις τους πληροφορεί ότι αυτή η κατάσταση που ζούν δεν θα διορθωθεί ποτέ και ότι δεν υπάρχει καμία ελπίδα αλλαγής. Βιώνει ο άνθρωπος την κατάθλιψη. Είναι προτιμότερο να πονάει ένα μέλος του σώματος, παρά να πονά και να υποφέρει η ψυχή του.

Όταν αντιληφθούμε κάτι τέτοιο στον εαυτό μας, σε κοντινά μας πρόσωπα, ακόμα και σε κάποιον όχι τόσο γνωστό μας, μην μείνουμε άπραγοι. Ένας καλός μας λόγος, κάποια ώρα που θα μείνουμε κοντά του, η προτροπή να απευθυνθεί σε κάποιον ειδικό, είναι για τους ανθρώπους αυτούς και για τους εαυτούς μας τεράστιο θέμα.

Πολλοί από τους ανθρώπους που σπάνιων αγόγγυστα τα προβλήματά τους ως Σταυρό γεύονται μια θεία παρογορία, η οποία είναι ανώτερη από κάθε ανθρώπινο μέσο και βοήθεια. Βιώνουν το μαρτύριο και όμως δεν καταφέρονται ούτε εναντίον του Θεού, ούτε εναντίον των άλλων ανθρώπων. Αυτοί ζουν μαρτύριο και θα λάβουν στέφανο μάρτυρα. Δεν είναι όμως για όλους κάτι τέτοιο. Ο κάθε άνθρωπος έχει την δική του ψυχή, τις δικές του δυνάμεις, αντοχές και υπομονές.

Όπως και να έχει, ας προσπαθούμε να είμαστε δίπλα τους ως αδελφοί, ως πραγματικοί φίλοι. Είναι αλήθεια πως πρώτοι εμείς θα νιώθουμε όμορφα αν κάνουμε κάτι τέτοιο, γιατί είμαστε πλασμένοι για να μοιραζόμαστε, να προσφέρουμε, να θυσιάζόμαστε.

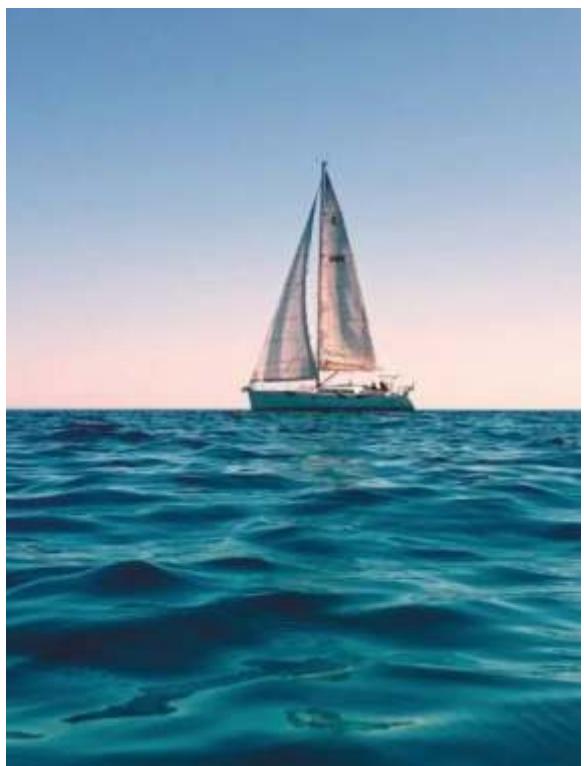
ΩΣ ΣΥΝΗΘΩΣ

Καθώς περνούν τα χρόνια μας γκριζάρουν τα μαλλιά και νιώθουμε ανήμποροι ν' αλλάξουμε συνήθειες σαν τη ζωή να ζήσαμε σ' ανήλιαγα κελιά να μην κοιτάξαμε ποτέ στα μάτια τις αλήθειες.

Το ίδιο πάντα ρώτημα κεντρίζει την καρδιά: ποιος νόμος άραγε κρυφός θεμέλιωσε τον κόσμο και την ευθύνη πέρασε στου νου μας τα κλαδιά να τον κρατήσουμε ορθό ν' ανθοβολάει δυόσμο.

Χορεύουμε τρεκλίζοντας στην άκρη του γκρεμού κοιτάμε κάτω το κενό με μάτια διεσταλμένα κάπι μας σέρνει ύπουλα στο σάλτο του χαμού: είν' η αβίωτη ζωή που πάει στα χαμένα.

Γυρεύουμε τον λυτρωμό σε μια κόλλα χαρτί ασφάλεια και σιγουριά στον γνώριμο λιμένα μα κάποτε μπορεί κι εμείς να βρούμε το γιατί ποτέ μας δεν ρισκάραμε να βγούμε για τα ξένα.

ΣΧΟΛΙΑ: Ουσιαστικά το ποίημα αποτελεί μια αναρώτηση του γιατί κάποιοι άνθρωποι παραμένουν ανώριμοι σε όλη τους τη ζωή και δεν ρισκάρουν "να σαλπάρουν για το ανοικτό πέλαγος" όπου η ανάληψη της προσωπικής ευθύνης για αυτό που είναι θα τους καλυβδώσει απέναντι στις αντιξοότητες της ζωής και θα τους βοηθήσει να βρούνε τον δρόμο τους. Ο ίδιος ο ποιητής μιλάει σε πρώτο πληθυντικό πρόσωπο γιατί θεωρεί και τον εαυτό του ανώριμο και ίσως αναρμόδιο να μιλήσει γι' αυτό το ζήτημα.

Θεωνάς Χαρατσής

Αφιέρωμα στα 100 χρόνια από τη μικρασιατική καταστροφή

Ελένη Α. Ηλία

Tο άρθρο που ακολουθεί, αναφέρεται σε δύο λογοτεχνικά έργα του **Ηλία Βενέζη**, **Το Νούμερο 31328** και **Γαλάνη**, που επικεντρώνονται στους πρόσφυγες του 1922. Έχει δημοσιευτεί στο ιστορικό φιλολογικό περιοδικό **ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ**, τ. ΛΔ', το 1992, με τον τίτλο **Η ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΣΤΟ «ΝΟΥΜΕΡΟ 31328» ΚΑΙ ΣΤΗ «ΓΑΛΑΝΗ» ΤΟΥ Η. ΒΕΝΕΖΗ**

Στη μελέτη θα μας απασχολήσει το πόσο οι ήρωες των έργων του Βενέζη «Το Νούμερο 31328» και «Γαλάνη»¹ ξεπερνούν το ιστορικό πλαίσιο τής εποχής τους, συνιστώντας σύμβολα οικουμενικά και διαχρονικά της ανθρώπινης ύπαρξης, ικανά να ανταποκρίνονται στον υπαρξιακό προβληματισμό του σύγχρονου αναγνώστη. Μετά την παράθεση απόψεων γνωστών μελετητών του Βενέζη, θα επιχειρήσουμε μια απάντηση στο ερώτημα μέσα από τη σκιαγράφηση των αφηγηματικών προσώπων των δύο έργων του². Ο Γ. Χατζήνης παρατηρεί πως οι Βενεζικοί ήρωες έχουν το χαρακτήρα «συμβόλου»³. Πιο συγκεκριμένα, για το πλήθος των προσφύγων στη «Γαλάνη» συμβεί πως συμβολίζουν την αντίσταση στο θάνατο⁴, ενώ ξεχωρίζει την 'Αννα ως σύμβολο ψυχικής αγνότητας, τον Βένη ως «χιμαροκυνόγ», που παραμένει πεισματικά αγνός απέναντι στη σκληρότητα τής πραγματικότητας, και την Ειρήνη ως τραγική ύπαρξη, πικραμένη από τη διάψευση του παιδικού της ονείρου⁵. Ο Π. Χάρος γράφει πως ο Βενέζης παρακολουθεί τους ξεριζωμένους Φωκιανούς, για να δει πώς ο άνθρωπος ξανατίζει τη ζωή του από την αρχή⁶, τονίζοντας έτσι ότι από το συγκεκριμένο ιστορικό περιστατικό στρέφεται η προσοχή μας σε μια παρατήρηση, που αφορά, γενικότερα, στην ανθρώπινη φύση. «Πλάσματα ποιητικά» είναι κατά τον Α. Καραντώνη τα πρόσωπα της «Γαλάνης», που ζουν με το λυρισμό μιας έμμονης ιδέας⁷, ενώ ο Τ. Αθανασιάδης θεωρεί τους ανθρώπους της Αναβύσσου «απλές ψυχές», που με αισιόδοξη μακριτικότητα απαντούν σε κάθε πρόκληση, μένοντας δύμως υποταγμένοι στο «μοιραίο»⁸. Ειδικά για τον Βένη τονίζει την «αίθρια φύση» του, την ικανότητά του να είναι αυτάρκης μέσα στον κόσμο της φαντασίας, όπου ζει, σε αντίθεση με την Ειρήνη, που την κατατάσσει στον τύπο της «ψευνικά ανικανοποίητης»⁹. Τον Αντρέα ο Αθανασιάδης τον βλέπει ως άνθρωπο που ζει

το πρόβλημα της προσαρμογής σαν ψυχική και σαν κοινωνική μονάδα, γεμάτος πόνο και κωρίς καμιά δικαίωση¹⁰. Για τον Γλάρο τονίζει τη δημιουργικότητα και μαχητικότητα του¹¹. Αξίζει επίσης να σημειώσουμε τον όρο «βιβλικά πορτραίτα» που ο Αθανασιάδης χρησιμοποιεί αναφερόμενος στα δευτερεύοντα πρόσωπα της «Γαλάνης»¹², για να καταλήξει πως το «πολύμορφο πρόβλημα της μοναδιάς», συνειδητής ή ασύνειδης, είναι ότι δυναστεύει όλους τους ήρωες του έργου¹³. Τέλος, ο Κ. Τσιρόπουλος εντοπίζει το στίγμα των προσώπων της «Γαλάνης» στην έξαρση των ατομικών τους παθών, σημάδι της διαλυτικής εποχής¹⁴.

Όσο για τους ήρωες του «Νούμερου», παρατηρείται πως συνιστούν «πρόσωπα ικανά να κινήσουν τη συμπάθειά μας, να βάλουν σε ενέργεια τη σκέψη μας»¹⁵, καθώς το έργο είναι γεμάτο από την παρουσία τους¹⁶. Τα πρόσωπα του «Νούμερου» θα έπρεπε να χαρακτηριστούν «μάρτυρες» εισηγείται ο Παπανούσος¹⁷ αντί για «ήρωες», αφού διατηρούν την υπεροχή τους απέναντι στην κτηνωδία του μοιραίου, μέσα από το σαρκασμό και την τραγική ειρωνεία που μόνα φανερώνουν εδώ τη «θεία» ουσία του ανθρώπου κατά τον Άγγελο Τερζάκη¹⁸. Ο Τ. Παπατσώνης, τέλος, επικεντρώνει το ενδιαφέρον της ανάγνωσής του στην αντίδραση της ψυχής των ηρώων, όπου αντανακλώνται μυστικά οι συμφορές, και διακρίνει την κυριαρχία τής αυτοσυντήρησης και του συμφέροντος¹⁹, ενώ ο Αθανασιάδης στέκεται στις διακυμάνσεις των συναισθημάτων του ήρωα - αφηγητή Ηλία, από την αγανάκτηση και το σαρκασμό έως την απόλυτη υποταγή και αυτοεγκατάλειψη²⁰.

Η άποψη στην οποία όλα ως εδώ συγκλίνουν, ότι δηλαδή η έμφαση από τη Βενεζική αφήγηση δίνεται στην «υπαρξιακή», «ψυχική» όψη των προσώπων, θα ενισχυθεί, αν προσθέσουμε την παρατήρηση ότι λείπουν από τη «Γαλάνη» κάποιοι πιο ιδιότυποι φθόγγοι, που θα έδιναν περισσότερο ηθογραφικό χρώμα στην περιγραφή τής κοινωνίας της Αναβύσσου, ώστε το έργο να συνιστά καθαρότερα το χρονικό μιας εποχής και μιας καταστροφής²¹. Σε παρόμοια θεώρηση του Βενεζικού έργου μας προσανατολίζει και η διαπίστωση ότι τα ιστορικά εθνικά θέματα ο Βενέζης τα κειρίστηκε όχι μόνο σαν «πονεμένος Έλληνας» μα και σαν «πονεμένος άνθρωπος»²², με αποτέλεσμα να νιώθουμε τα ιστορικά γεγονότα σαν παραμύθια σημερινά, γεμάτα από πόνο, μαρτύριο και σφρίγος ζωής²³. Πλήθος άλλων επισημάνσεων υποστηρίζουν

Επιρεώσεις

1. Ήδραστην πρώτων των δύο έργων βρίσκεται σε όμεον συσκέπτον με το ιστορικό γεγονός τής Μικρασιατικής καταστροφής.
2. Μελετάμε τα έργα στην τελική τους μορφή: το «Νούμερο», όπως το επεξεργάστηκε σύγχρονά του 1931, για να τυπωθεί σε βιβλίο, και τη «Γαλάνη», όπως διαμορφώθηκε με τις τελευταίες επεμβάσεις, που επηκείστησε στο αρχικό κείμενο το συγγραφέας, για την έκτη έκδοση.
3. Γ. Χατζήνης, Ελληνικά κείμενα, έκδ. Π. Οικονόμου, Αθήνα, σ. 126.
4. 'Ο.π., σ. 128.
5. 'Ο.π., σ. 127.
6. Π. Χάρος, «Ηλίας Βενέζης», *Νέα Εστία*, τόμ. 96 (Χριστούγεννα 1974), σ. 36.
7. Α. Καραντώνης, *Πεζογράφοι και πεζογραφήματα της γενάριας του '30*, εκδ. Παπαδήμα, Αθήνα, 1977, σ. 135.
8. Τ. Αθανασιάδης, Αναγνωρίσεις, εκδ. Alvin Redman, Αθήνα, 1965, σ. 242.
9. 'Ο.π., σ. 245.
10. 'Ο.π. σσ. 246-247.
11. 'Ο.π., σ. 247.
12. 'Ο.π., σ. 249.
13. 'Ο.π., σ. 250.
14. Κ. Ε. Τσιρόπουλος, Ο Ηλίας Βενέζης, *Εθνικός συγγραφέας*, *Τετράδια Ευθύνης 6. Μνήμην του Ηλία Βενέζη*, Αθήνα, 1978, σ. 47.
15. Π. Χάρος, σ. 35.
16. Α. Καραντώνης, σ. 133.
17. Ε. Π. Παπανούσος, Ο Αιγαιοπελαγίτης, *Νέα Εστία*, σ. 6.
18. Αγγελού Τερζάκη, Πολεμική Φιλολογία, *Τετράδια Ευθύνης 6*, σ. 63.
19. Τ. Κ. Παπασόνης, Οάσεις της κολάσεως, *Τετράδια Ευθύνης 6*, σ. 58-59.
20. Τ. Αθανασιάδης, σ. 237.
21. Π. Χάρος, Ηλίας Βενέζης, *Γαλάνη*, β' έκδοση, *Νέα Εστία*, τόμ. 27 (1940), σσ. 713-714.
22. Γ. Αθανασιάδης-Νόβα, «Μνήμη Ηλία Βενέζη», *Νέα Εστία*, τόμ. 96 (Χριστούγεννα 1974), σ. 16.
23. Α. Καραντώνης, *Φυσογραμμίες*, τόμ. Β', έκδ. Παπαδήμα, σ. 483.

την παραπάνω άποψη. Ας σταθούμε στην επισήμανση ότι η συγγραφή του Βενέζη αντιμετωπίζει καίρια το νόημα τής ανθρώπινης ύπαρξης²⁴, αφού δείχνει πάντα το δραματικό σύμπλεγμα τής εφήμερης αιτιολογίας μας μάχης με την αιωνιότητα τής φθοράς, μάχης που, αν και χάνεται, βοσθά τον άνθρωπο να φανερώσει τις αρετές του²⁵. Έτσι δυναμώνει η πίστη μας στον άνθρωπο κι ο θαυμασμός στις δυνάμεις του²⁶. Η μετάβαση από το επίκαιρο στο αιώνιο²⁷, όπου οδηγείται ο συγγραφέας συλλαμβάνοντας το νόημα των ιστορικών γεγονότων με τις «κεραίες τής αιωνιότητας»²⁸, δίνει στο έργο τις διαστάσεις τού «ανθρώπινου έπου»²⁹, έναν «πανανθρώπινο» χαρακτήρα³⁰, αφού πανανθρώπινο είναι και το αίσθημα του φυσικού πόνου³¹ που αποδίδεται στα κείμενα τού Βενέζη³². Και καθώς η αφήγηση του προσπερνώντας τα γεγονότα³³ στέκεται στη συνέχεια αυτού του πόνου, την κατάρρευση της ανθρώπινης οντότητας³⁴, εστιαζόμενης στα «γυνιστέρα» κι «αρχαιότερα» στοιχεία της³⁵ απαλλαγμένα από καθετή πλαστό που δημιουργεί ο πολιτισμός³⁶, μας προσφέρεται η δυνατότητα να πλουτίζουμε τη διαγνωστική μας πείρα³⁷ μέσα από τον αποτελεσματικό τρόπο με τον οποίο οι αλήθειες επιβάλλονται στα κείμενα τού Βενέζη³⁸. Καιρός όμως να πλησιάσουμε το ίδιο το έργο, για να επαληθεύσουμε τις πιο πάνω απόψεις. Στο «Νούμερο» ο χωρισμός της οικογένειας τού ήρωα - αφηγητή, που κρατήθηκε αιχμάλωτος στη Μικρά Ασία, όταν οι γονείς και τα αδέλφια του αναγκάστηκαν να φύγουν πρόσφυγες στην Ελλάδα, δίνεται με την αφήγηση τού αποχαιρετισμού στη φυλακή³⁹. Η «αυτοδιηγητική» αφήγηση⁴⁰ στέκεται στη σοβαρότητα των μικρών αδελφών τού Ήρωα, στην εντύπωση που τού προκάλεσαν τα δάκρυα τού πατέρα του, στην πεποίθηση της μπτέρας του πως δε θα το αντέξει να ζει μακριά του και στους κρατούμενους συντρόφους που σιωπηλοί είχαν τριγυρίσει την οικογένεια, ενώ κάπου διακόπτεται από την αμήκανη ερώτηση τού φρουρού, που έτσι αποζητά να συμμετάσχει, ίσως να συμπαρασταθεί. Έτσι, καθώς το κείμενο αναφέρεται στις οικογενειακές κι ευρύτερα στις διανθρώπινες σχέσεις, οδηγεί τον αναγνώστη να νιώσει ή έστω να υποπευθεί τα συναισθήματα και τους δεσμούς που δημιουργούνται σε μια τέτοια οριακή για τα ανθρώπινα μέτρα κατάστασην. Άλλα οι οριακές καταστάσεις διαδέχονται αδιάκοπα η μια την άλλη, καθώς η πορεία των αιχμάλωτων αρχίζει. Στο κεφάλαιο που αναφέρεται στο φόρο των αγοριών για τυχόν βιασμό τους κι όπου περιγράφεται ο βιασμός της γυναίκας κι η αδυναμία τού συζύγου της να αντιδράσει⁴¹, η αφήγηση -που περιλαμβάνει αντιθέσεις ανάμεσα σε τρυφερές εικόνες και σε βίαιες σκηνές και διακόπτεται από καίριες μισοτελειωμένες φράσεις και κραυγές- επιμένει στα συναισθήματα της αγωνίας κι απόγνωσης των θυμάτων και της συμπάθειας των συγκρατουμένων. Η δίψα των αιχμάλωτων μπρος στο καθαρό νερό τής πηγής κι η καρά για το ξεδίψασμά τους στα βαλτόνερα, όπως και η σκληρότητα που εμφανίζουν στη διεκδίκηση ενός κομματιού παλιοτσούβαλου, για να

Σημειώσεις

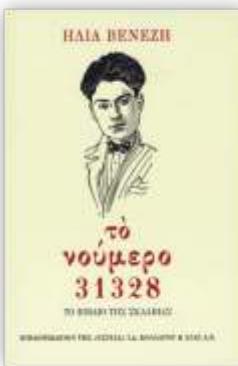
24. Καραντώνη, Πεζογράφοι και πεζογραφήματα τής γενιάς τού '30, δ.π., σ. 130.
25. Ο.π., σ. 133.
26. Α. Καραντώνη, Φυσιογνωμίες, δ.π., σ. 479.
27. Π. Χάρη, «Ηλίας Βενέζης», Νέα Εστία (Χριστούγεννα 1974), δ.π., σ. 23.
28. Γ. Αθανασιάδη-Νόβα, δ.π., σ. 13.
29. Ν. Παπατ. Η αληθινή ιστορία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας (1100-1973), εκδ. Τύμφε, Αθήνα 1973, σ. 351.
30. Αγγελού Κατακούζηνού, Μικρό ψυχογράφημα για ένα μεγάλο φίλο, Τετράδια Ευθύνης 6, δ.π., σ. 27. Ο Τ. Κ. Παπασώνης χρησιμοποιεί τον όρο «παγκόδιμο», για να αποδώσει το χαρακτήρα τού Βενέζηκού έργου (Τ. Κ. Παπασώνη, δ.π., σ. 61), ενώ ο Μ. Μερακλής το χαρακτηρίζει «ιδεοθυγάτη ή υπερεθνικό» (Μ. Γ. Μερακλής, Προσεγγίσεις στην Ελληνική πεζογραφία: Ο Αστικός χώρος, εκδ. Καστανιώπη, Αθήνα 1986, σ. 78).
31. Κ. Ι. Δεδόπουλος, Ηλίας Βενέζης, Η διάρκεια τού Ελληνικού καιρού. Α'. Ο πόνος και η πατρική γη, Καθημερινή, Παρασκευή 22 Δεκεμβρίου 1950.
32. Π. Ωρολογά, Η λυρική πεζογραφία, Φιλολογικά Χρονικά, τόμ. Α', Αθήνα 1944, σ. 2.
33. Π. Χάρη, Ηλία Βενέζη: Γαλήνη, δ.π., σ. 713.
34. Μ. Γ. Μερακλή, Προσεγγίσεις στην Ελληνική πεζογραφία, δ.π., σ. 69.
35. Ι. Μ. Παναγιώτουπουλος, Τα πρόσωπα και τά κείμενα, τόμ. Β': Ανίουχα χρόνια, Οι εκδόσεις των φίλων, Αθήνα 1980, σ. 72.
36. Αθανασιάδη, δ.π., σ. 233.
37. Ο.π., σ. 267.
38. Γ. Χατζήν., Καρτερία και ανθρωπιά τού Ήρωα Βενέζη, Τετράδια Ευθύνης 6, δ.π., σ. 97.
39. Ηλία Βενέζη, Το Νούμερο 31328, εκδ. 16η, Βιβλιοπωλείο της Εστίας, σ. 49-50.
40. Σύμφωνα με τον όρο που χρησιμοποιεί ο Cenette, για να χαρακτηρίσει την αφήγηση σε πρώτο πρόσωπο από τον πρωταγωνιστή μιας ιστορίας. Βλ. Γ. Φαρίνου - Μαλαματάρη, Αφηγηματικές τεχνικές στον Παπαδιαμάντη, εκδ. Κέδρος, Αθήνα 1987, σ. 26.
41. Ηλία Βενέζη, Το Νούμερο 31328, δ.π., σ. 57-64.
42. Ο.π., σ. 65-68.
43. Ο.π., σ. 92-93.
44. Οι Βασιλής επιθέτει στον συγκροτούμενό του, που τον πληροφορεί ότι πρόκειται να τον κρεμάσουν, ενώ ο Ζαφείρης θρηνεί σιωπηλά περιμένοντας το τέλος του. Όσο για τον κωφάλαλο Μαΐμον, δεν έχει καν αντιληφθεί τί του επιφύλασσεται. Ο.π., σ. 150-152.
45. Ο.π., σ. 69-70.
46. Ο.π., σ. 135-136.
47. Ο.π., σ. 208-215

συναισθήματα των ηρώων για τους συντρόφους τους είναι εχθρικά ή υστερόβουλα. Ας σημειώσουμε εδώ την αφήγηση του περιστατικού με τους εξαντλημένους αιχμαλώτους, που προσπαθούσαν να αποφύγουν να μεταφέρουν στους ώμους τους το ανήμπορο παιδάκι, ενώ δε δίσταζαν να ευκηθίουν το θάνατο του, για να απαλλαγούν από το βάρος του⁴⁸. Άλλού στο κείμενο, ο αφηγητής αποδίδει την τρυφερότητα με την οποία φροντίζει το μικρό κοριτσάκι που ικανοποιεί σεξουαλικά τους Τούρκους στρατιώτες, στο ότι αυτό το παιδί συνιστά τη μόνη εγγύηση ότι θα αποφευχθεί ο δικός του βιασμός⁴⁹. Εκεί που μνημονεύεται ο θάνατος του κοριτσιού, σχολιάζεται πως οι αιχμάλωτοι θλίβονται γι' αυτόν, επειδή έκασαν την ευκαιρία να ξεκουράζονται, καθώς σταματούσαν για τη σεξουαλική ικανοποίηση των στρατιώτων που τους οδηγούσαν⁵⁰. Αυτά υποβάλλονται με ακόμη μεγαλύτερη τραγικότητα στον αναγνώστη, αφού συνοδεύονται από σχόλια που φανερώνουν την απορία και του ίδιου του αφηγητή που τα βίωσε, καθώς του φαίνονται εντελώς ασυμβίβαστα με ό,τι ως τότε γνώριζε και ήλπιζε για την ανθρώπινη φύση⁵¹.

Άλλα ακόμη και στο «Νούμερο» μπορούμε να εντοπίσουμε στιγμές, όπου ο άνθρωπος προσανατολίζεται αισιόδοξα στην επιθυμία του για ζωή, ξεπερνώντας τη δυναστική αγωνία του θανάτου. Ας επιλέξουμε δύο, από τις τελευταίες σελίδες του κείμενου. Καθώς η πεποίθηση των αιχμαλώτων ότι σύντομα θα ελευθερωθούν μεγαλώνει, εμφανίζονται να μη συγχωρούν ούτε την αμφιβολία κάποιων συντρόφων σχετικά με τη δυνατότητα σωτηρίας⁵², ενώ στις συζητήσεις τους αναφέρουν οράματα ως αποδείξεις για το τέλος της αιχμαλωσίας τους. Σε άλλο σημείο της αφήγησης συναντούμε το «ταξίδι της λευτεριάς» -όπως χαρακτηρίζεται στο κείμενο⁵³- . Σε έναν περίπατο μέσα στη νύχτα, χωρίς φρουρούς, οι αιχμάλωτοι απολαμβάνουν μια αίσθηση ελευθερίας που ανταποκρίνεται σε έντονη ψυχική τους ανάγκη. Μελετώντας τους ήρωες του έργου «Γαλήνη» διαπιστώνουμε πως η επιθυμία τους για ζωή συνιστά την αιτία κάθε ψυχικής τους διάθεσης. Όσο για τα ιστορικά γεγονότα που επηρεάζουν ή και καθορίζουν τις συνθήκες διαβίωσής τους, αυτά αποτελούν για την αφήγηση το πεδίο πάνω στο οποίο οι ήρωες δοκιμάζονται, ανακαλύπτουν τον εαυτό τους, τις δυνατότητες και τις αδυναμίες τους. Η Μικρασιατική καταστροφή του '22 διαταράσσει την ισορροπία που είχε δύσκολα επέλθει στη συζητική σχέση της Ειρήνης και του Δημήτρη Βένη, ύστερα από την απόφασή τους να σταθούν δυνατοί απέναντι στον κίνδυνο που ίσως τους επεφύλασσαν τα γεγονότα του 1914⁵⁴. Αυτό το στοιχείο δίνεται ως πληροφορία σε τριτοπρόσωπη αφήγηση, που περιλαμβάνεται ανάμεσα σε διαλόγους του ζευγαριού, χαρακτηριστικούς για τη διάθεση αντιδικίας των ομιλούντων⁵⁵. Σε άλλο διάλογο ανάμεσα στον Βένη και στον Γλάρο, που δοκιμάστηκε με το θάνατο της γυναίκας του περισσότερο από κάθε άλλον πρόσφυγα -ύστερα από την εγκατάστασή τους στην Ανάβυσσο και έως τη χρονική στιγμή που διαδραματίζεται ο διάλογος- ο Βένης επιχειρεί να τονώσει το θηικό του συνομιλητή του, θυμίζοντάς του πώς η προσφυγική τους κοινότητα κατάφερε να ξαναοργανώσει τη ζωή της, μετά την τόσο μεγάλη περιπέτεια του ξεριζωμού τους⁵⁶. Έτσι η καταστροφή σχηματοποιείται στο κείμενο, ως αφορμή για να φανερωθεί το μέγεθος των ανθρώπινων δυνατοτήτων. Ο Βένης συνομιλεί και με τον Αντρέα που επέτρεψε από την αιχμαλωσία, για να τον βοηθήσει να βρει τρόπο να συνεχίσει δημιουργικά τη ζωή του. Σε αυτόν το διάλογο οι προσπάθειες του Βένη να φυτέψει τριανταφυλλιές στο άγονο χώμα του οικισμού τους ερμηνεύονται από τον ίδιον ως αναζήτηση της γαλήνης, της ισορροπίας, που έχει ανάγκη η ανθρώπινη φύση, για να ευτυχήσει⁵⁷. Αυτήν την ισορροπία μπορεί να την προσφέρει, πέρα από την προσπάθεια, και η προσδοκία, όπως στην περίπτωση της θείας Μαρίας που περιμένει το γιο της⁵⁸. Με τη θριαμβευτική ανακοίνωση στην Ειρήνη του νέου ότι οι τριανταφυλλιές ρίζωσαν, βλέπουμε στην αφήγηση να έρχεται για την

οικογένεια Βένη ν δικαίωση τής αισιοδοξίας της για την επιτυχία των επιδιώξεών της⁵⁹. Ο αναγνώστης, ύστερα από την πιο τραγική διάφευση αυτής της αισιοδοξίας που φέρνει ο αιφνίδιος θάνατος της 'Αννας⁶⁰, βλέπει τον Βένη στη «Γαλήνη» να ξανασκαλίζει, για να φυτέψει τριανταφυλλα⁶¹, και τον Γιάννη στο «Νούμερο», που γυρίζοντας από την αιχμαλωσία πληροφορείται πως η γυναίκα του και τα παιδιά του έχουν σκοτωθεί, να στρέφει το βλέμμα του στο σημείο όπου πρόκειται να ανατείλει ο ήλιος⁶². Έτσι, διαπιστώνει πως τα πρόσωπα αυτά μην μπορώντας να επιλέξουν την ίδια την πραγματικότητα, επιλέγουν τη μόνη δυνατή αντίσταση σ' αυτήν, τη συνέχιση της ζωής τους.

Όλα τα παραπάνω, περιγραφές, διάλογοι και αφηγηματικά σχόλια που αναφέρονται στην ψυχοσύνθεση και στις διανθρώπινες σχέσεις των ηρώων της «Γαλήνης» και του «Νούμερου», όπως διαμορφώνονται από την πίεση των δυσκολιών και των κινδύνων που τους επεφύλαξε η τραγική ιστορική στιγμή τής Μικρασιατικής καταστροφής, δεν μπορεί παρά να αφορούν και το σύγχρονο αναγνώστην και αυτό, γιατί τον οδηγούν -μέσα από τις αισθήσεις του, τη σκέψη και τα συναισθήματα, που συμμετέχουν στην πρόσληψη της λογοτεχνίας- να στραφεί στην ανθρώπινη φύση του, που αποκαλύπτεται σε όλες τις τις διαστάσεις, μόνον όταν συνειδητοποιεί ότι βρίσκεται μέσα στη δίνη του θανάτου. Ξεκινώντας από την άποψη ότι η συνειδητοποίηση κι ίσως κάποτε και η αναθεώρηση στοιχείων τής προσωπικότητάς μας συνιστούν το αποτέλεσμα κάθε ανάγνωσης λογοτεχνικού έργου⁶³, σημειώνουμε ότι ο υπαρξιακός προβληματισμός του σύγχρονου αναγνώστη είναι το πεδίο όπου θα μπορούσε να φτάσει η ενδοσκόπη του, με την προσέγγιση του έργου του Βενέζη.

Σημειώσεις

48. Ο.π., σσ. 72-74.

49. Ο.π., σ. 89.

50. Ο. π., σ. 91.

51. Ο.π., σ. 74.

52. 'Ο.π., σσ. 165-166.

53. 'Ο.π., σσ. 174-175.

54. Ηλίας Βενέζης, Γαλήνη, έκδ. 16η, Βιβλιοπωλείο της Εστίας, σσ. 40-42.

55. Ο.π., σσ. 27-28, 44-45.

56. Ο.π., σ. 101.

57. Ο.π., σσ. 166-167.

58. Ο.π., σσ. 104, 120, 126-127.

59. Ο.π., σσ. 207-208.

60. Ο.π., σσ. 224-227.

61. Ο.π., σσ. 232-233.

62. Ηλίας Βενέζης, Το Νούμερο 31328, δ.π., σσ. 244-245.

63. Αναφερόμαστε στη φαινομενολογική θεωρία της «αισθητικής ανταπόκρισης» του Iser. Βλ. Γλώσσα και Λογοτεχνία, The Open University, εκδ. Π. Κουτσουμπός, Αθήνα 1985, σσ. 138-140.

Τα νέα του Ποδηλατικού Συλλόγου Μάνδρας "West Coast"

Η 8^η ανάβαση Φυλής "Φώτης Μουστάκης" διοργανώθηκε την **Κυριακή 2 Οκτωβρίου** από τον Α.Σ. ΑΛΦΑ ΚΑΛΛΙΘΕΑΣ. Η ομάδα μας συμμετείχε με 13 αθλητές.

Αποτελέσματα αγώνα

Νέοι Άνδρες:

Λινάρδος Γεώργιος 8^{ος}, Γεραλής Σπυρίδων 7^{ος}

Κατηγορία ανδρών:

Βεργοπουπόλος Ευάγγελος 23^{ος}, Σκόρδας Ιωάννης 18^{ος}

Χατζηκανελλος Αριστείδης 20^{ος}, Κρούσταλης Βασίλειος 19^{ος}

Κατηγορία Μάστερ Α:

Παναγόπουλος Παναγιώτης 14^{ος}, Βαρελάς Γεώργιος 10^{ος}

Κατηγορία Μάστερ Β:

Ντάρδας Ηρακλής 22^{ος}, Πλόκας Ηλίας 32^{ος},

Μανωλάς Κωνσταντίνος 20^{ος}, Παπαγεωργίου Αλέξανδρος 11^{ος},

Ματσικούλης Χαράλαμπος 25^{ος}

Να ευχθούμε καλή επιστροφή στην αγωνιστική δράση στον αθλητή μας Ματσικούλη Χαράλαμπο, ο οποίος επέστρεψε μετά από σοβαρό τραυματισμό που είχε έπειτα από πρόσκρουση με το ποδήλατο του σε κινούμενο I.X κατά τη διάρκεια της προπόνησης του (χωρίς δική του υπαιτιότητα).

Πλούσια ήταν η αγωνιστική δράση στην **Μυτιλήνη** από **Παρασκευή 30 Σεπτεμβρίου** έως **Κυριακή 2 Οκτωβρίου** για τους αθλητές του MTB.

Η αθλήτρια μας **Άδαμ Αλεξάνδρα** συμμετείχε με την **Εθνική ομάδα** στους **διεθνείς αγώνες κατηγορίας C2** την Παρασκευή και την Κυριακή τερματίζοντας στην 3^η και 2^η θέσην αντίστοιχα.

Στο **Πανελλήνιο Πρωτάθλημα Eliminator** το Σάββατο ο αθλητής μας **Παριανός Κωνσταντίνος** τερμάτισε στην 13^η θέσην της κατηγορίας του, ενώ άτυχος στάθηκε ο αθλητής μας **Διαμαντάκος Παναγιώτης**, ο οποίος δεν μπόρεσε να περάσει στα προκριματικά λόγω πτώσης.

Στο Κύπελλο Ελλάδος την Κυριακή πήρε πάλι εκκίνηση ο **Παριανός Κωνσταντίνος** τερματίζοντας στην 9^η.

Η ομάδα μας έδωσε δυναμικό παρόν στους διασυλλογικούς αγώνες που διοργάνωσε ο **ΣΥ.ΦΑ.ΓΕ** στην Κάτω Τιθορέα.

Το **Σάββατο 17 Οκτωβρίου** στο αγώνισμα **XCC** έλαβαν μέρος οι αθλητές μας:

Κατηγορία open kids 3-5

Δημοσθένης Κατράκης 3^{ος}

Κατηγορία open kids 5-7

Πανίκος Κατράκης 1^η

Κατηγορία Μίνι μικρά

Αναστάσιος Τζεγιαννάκης 21^{ος}

Γεώργιος Γεωργουλέτης 27^{ος}

Παναγιώτης Ντάρδας 29^{ος}

Κατηγορία Μίνι μεγάλα

Μάριος Σκαρπίδης 15^{ος}

Κατηγορία Παγκορασίδες

Κωνσταντίνα Παγώνη 1^η

Κατηγορία Παμπαίδες

Παναγιώτης Διαμαντάκος 6^{ος}

Ευστράτιος Τυρλής 15^{ος}

Σέργιος Λουκάς 16^{ος}

Κατηγορία Παίδες

Άγγελος Λουκάς 13^{ος}

Την **Κυριακή 18 Οκτωβρίου** στο αγώνισμα του **XCP** πήραν εκκίνηση οι αθλητές μας:

Κατηγορία Ανδρών

Βασίλειος Κρούσταλης 5^{ος}

Ευάγγελος Βεργόπουλος 6^{ος}

Αριστείδης Χατζηκανέλος 11^{ος}

Κατηγορία Μάστερ

Ηλίας Πλόκας 2^{ος}

Κωνσταντίνος Μανωλάς 3^{ος}

Ηρακλής Ντάρδας DNF

Κατηγορία Παίδων

Άγγελος Λουκάς 11^{ος}

Η αθλήτρια μας **Αδάμ Αλεξάνδρα** συμμετείχε με την Εθνική ομάδα στον αγώνα καπογορίας **C1** με την επωνυμία **Philippe Wagner Petrovaradin Fortress Bike Fest** στο Νόβι Σάντ της Σερβίας, τερματίζοντας στην πρώτη θέση.

Ο αθλητής μας **Θεόδωρος Πετρίδης** έλαβε μέρος το Σάββατο 17 Σεπτεμβρίου στο **Παγκόσμιο πρωτάθλημα Μαραθωνίου** που διεξήχθη στην πόλη του Haderslev της **Δανίας** τερματίζοντας στην **117^η θέση**.

Θοδωρή σου ευχόμαστε τα θερμά μας συγχαρητήρια για την προσπάθεια σου και τον τερματισμό σου σε ένα Παγκόσμιο Πρωτάθλημα.

Η ομάδα μας αποτελούμενη από τους αθλητές **Αδάμ Αλεξάνδρα**, **Παριανό Κωνσταντίνο**, **Λουκά Άγγελο** και **Πετρίδη Θεόδωρο** κατέκτησε την τρίτη θέση στο **Πανελλήνιο Πρωτάθλημα Σκυταλοδρομίας** στη **Νεάπολη Λασιθίου** (**Team relay**).

Η αθλήτρια μας **Αδάμ Αλεξάνδρα** των **Αύγουστο**, στον νυκτερινό αγώνα που διοργανώθηκε στην φωτιζόμενη πίστα της **Σακάρια**, κατάφερε να βρεθεί στο **τρίτο σκαλί του βάθρου** πίσω από την συναθλήτρια της, **Γιάκου Ελευθερία** μαζεύοντας πολύτιμους βαθμούς για την διεκδίκηση μιας συμμετοχής στην Ολυμπιάδα.

Σύλλογος Εθελοντών Πολιτικής Προστασίας Μάνδρας-Ειδυλλίας «Πατέρας»

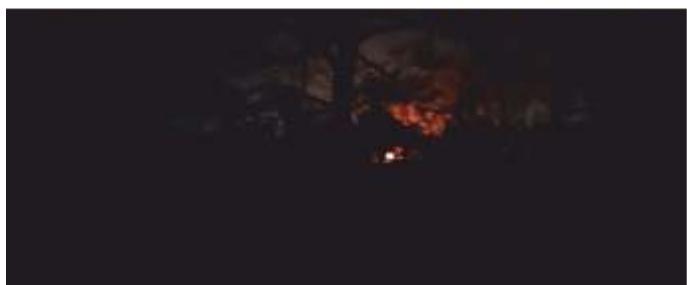
Τρίτη 26/7 στις 17.15 κατά τη διάρκεια της περιπολίας, εντοπίστηκε πυρκαγιά σε δασική έκταση στο μικρό Κατερίνι.

Άμεση ήταν η κινητοποίηση 15 Εθελοντών του ΠΑΤΕΡΑ οι οποίοι ρίχτηκαν στην μάχη μαζί με τα πρώτα πληρώματα του Πυροσβεστικού Σώματος.

Η αποδέσμευση μας από το συμβάν έγινε σταδιακά με την τελευταία ομάδα να αποχωρεί τις πρώτες πρωινές ώρες της Τετάρτης.

Συγχαρητήρια σε όλους τους Εθελοντές της **Εθελοντικής Ομάδας Αντιμετώπισης Καταστροφών Αιγασθένων Βιλίων Ερυθρών**, του **Συλλόγου Οικιστών Πανοράματος -Τίταν** και της **Νέας Γενιάς Ολυμπιακού Χωριού** που έδωσαν το παρόν και την ψυχή τους στην πρώτη γραμμή της μάχης.

Για άλλη μια φορά η ταχύτατη αντίδραση της ΠΥ Ελευσίνας και τα εναέρια, δεν επέτρεψαν την επέκταση της καταστροφής.

Οι εθελοντές του **ΠΥΣΕΘ** σε συνεργασία με την ομάδα **Συλλόγου Εθελοντών Πολιτικής Προστασίας Μάνδρας Ειδυλλίας «Πατέρας»** κάλυψαν με 20 άτομα το σύνολο των αναγκών για το ετήσιο μνημόσυνο της 23 Ιουλίου 2018.

Με 2 ATV καθώς και 2 πυροσβεστικά έγιναν οι εκτροπές κυκλοφορίας που υπέδειξε η αστυνομία και ολοκληρώθηκε η ομαδή διέλευση των πεζών.

Τον Αύγουστο, τις 17 από τις 31 ημέρες, το επίπεδο επικινδυνότητας εκδήλωσης πυρκαγιάς ήταν 4 ● ή 3 ●.

Οι ώρες περιπολίας πυρασφάλειας έφτασαν τις 130.

Συνολικά οι Εθελοντές του Σ.Ε.Π.Π.Μ.Ε. ΠΑΤΕΡΑΣ προσέφεραν αυτό το μήνα, σχεδόν 400 ώρες από τον ελεύθερο χρόνο τους, για την προστασία του φυσικού μας πλούτου.

Το δάσος χρειάζεται προστασία, όχι σβήσιμο!

Γίνε Εθελοντής και βοήθησέ το δάσος να παραμείνει ζωντανό!

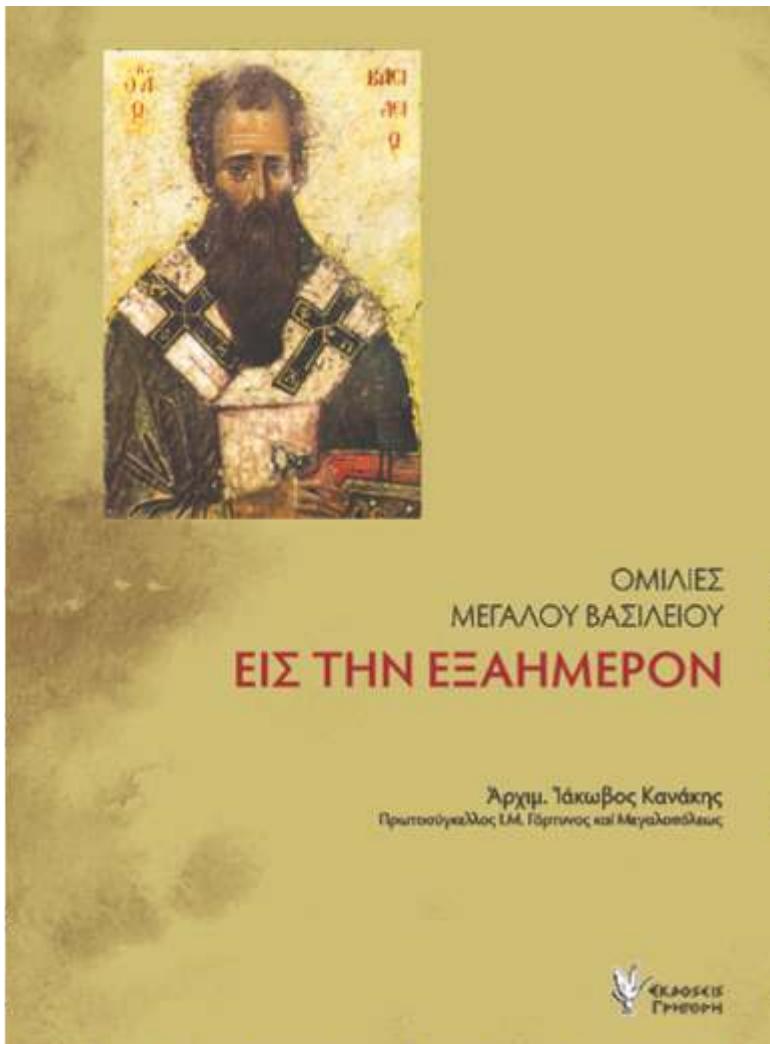
Παρουσίαση Βιβλίου

Tα περί δημιουργίας του κόσμου ζητήματα φαίνεται ότι θα απασχολούν τους ανθρώπους για πάντα. Τα βασικά ερωτήματα αφορούν στο «ποιος» και το «πώς». Η Γένεση απαντά σαφώς ότι ο Θεός είναι ο Δημιουργός του παντός, αλλά δεν κάνει σαφή αναφορά για το «πώς» έγινε αυτή η δημιουργία. Οι επιστήμες έχουν το πεδίο, και την ευθύνη συνάμα, να «ψάξουν» για το «πώς».

Ο Μέγας Βασίλειος ακολουθεί την «βασιλική οδό». Άνθρωπος από την μια που έλαβε σπουδαία εγκύκλια μόρφωση και καλλιέργησε τις επιστήμες και συνάμα ένας πνευματικά καλλιεργημένος κληρικός, αρχιερέας λαμπρός, που μπορεί και κατανοεί ότι η Αγία Γραφή δεν έχει σκοπό να παράξει επιστήμη, δεν είναι ένα τέτοιο «εγχειρίδιο», αλλά αφορά στην σωτηρία της ψυχής των ανθρώπων, η οποία βιώνεται από την παρούσα ζωή.

Στο βιβλίο θαυμάζεις τα «μνημόνια», δηλαδή τα σημάδια παρουσίας του Θεού, και αντιλαμβάνεσαι πώς όλος ο κόσμος είναι ένα κόσμημα, το οποίο η αλαζονεία του ανθρώπου συνεχώς θέλει να καταστρέψει.

Θαυμάζεις στην «Εξαήμερο» το πόσο άριστα λειτουργεί η φύση. Ο σπουδαίος Καππαδόκης Ιεράρχης, ο μεγάλος Άγιος της Εκκλησίας μας, αποδεικνύεται «πολύ μπροστά για την εποχή του», γιατί είναι σκεύος εκλογής του Θεού και πρόσωπο ανοικτό στο καινούργιο. Μας προτρέπει, ο Μέγας Βασίλειος, σε μελέτη, στοκασμό, φιλοσοφία, θεολογία!

έτος 23ο, αρ. τεύχους 102, τριμηνη έκδοση
διανέμεται δωρεάν
ISSN: 1109-2653
ISSN (Online): 2241-4037

ΚΩΔΙΚΟΣ : 6325

AP. ΛΔΕΙΑΣ 506/2001 TAX. ΜΑΝΔΡΑΣ